

Individ- och arbetsmarknadsnämnden 29 mars 2022

	Sid
Justering.....	4
§ 45 Förvaltningsdirektören informerar	5
§ 46 Ordföranden informerar.....	6
§ 47 Månadsrapport februari 2022 - Individ och arbetsmarknadsnämnden	7
§ 48 Reviderad åtgärdsplan IAN	8
§ 49 Redovisning av aktuell arbetslöshetsstatistik	9
§ 50 Uppdrag förstärkt arbetslinje.....	10
§ 51 Revidering av modell för habiliteringsersättning och stimulansersättning samt förändring av hantering av turbunden resa, avseende befintlig åldersbegränsning	13
§ 52 Öppnande av nya företagsgrupper inom daglig verksamhet i Kvissleby Folkets Hus och vid Birsta City.....	15
§ 53 Ordförandeförslag om riktlinjer vid 25 års deltagande i daglig verksamhet.....	17
§ 54 Svar på motion (SD) Finns det en tystnadskultur i Sundsvalls kommun.....	18
§ 55 Tillsynsplan 2022 för Alkohol- & tobaksenheten	21
§ 56 Projektslutrapport Föräldrastöd för ökad skolnärvaro.....	23
§ 57 Komplettering i ärende avseende åtgärdsförslag att minska antalet HVB- och Stödboendeplatser i egen regi.....	26
§ 58 Inbjudan att ansluta till länsövergripande och gemensam familjehemsorganisation, GFO.....	29
§ 59 Verksamhetsområdet Barn, unga och familjs samverkan och samarbete med fältverksamheten inom kultur- och fritidsförvaltningen	33

§ 60	Redovisning av aktiviteter för att sänka kostnader på externa placeringar samt redovisning av ekonomiska åtgärder som inte har uppnått beslutad effekt	36
§ 61	Patientsäkerhetsberättelse 2021	37
§ 62	Återkoppling av effekterna av Motivationsteam	38
§ 63	Utökat samarbete mellan vuxenutbildningen och Sundsvalls gymnasium gällande fordonsprogrammet, inriktning transport	40
§ 64	Förslag på regional samverkansstruktur för socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård i Västernorrland	42
§ 65	Individ- och arbetsmarknadsnämndens svar på internremiss - Klimat och energiplan	45
§ 66	Val av ny ledamot för (S) i arbetsutskottet.....	49
§ 67	Tillägg till delegationsordningen - delegering av beslut gällande behörighetskrav för att arbeta med myndighetsutövning inom den sociala barn- och ungdomsvården.....	50
§ 68	Redovisning av delegationsbeslut samt anmälningssärenden, mars 2022	52
§ 69	Övrigt.....	54

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Tid	Kl. 13.30 – 16.40	
Plats	KS-salen, kommunhuset, Sundsvall	
Beslutande	Jonas Väst (S) Erfan Kakahani (V) Annika Söderberg (S) Jan Haraldh (S) Ulla Näsman (S) Frida Burman (S) Sanna Jonsson (C) Oskar Brusell (M) Thomas Burman (M) Marcus Hellström (L) Emir Özcelik (SD)	Ordförande Vice ordförande
Närvarande ersättare	Marjo Haataja (S) Caroline Sundström (S) Johan Nilsson Alsterbåge (S) Hafeela Doole (S) Anja Åkerlund (C) Inga-Lisa Svanstedt (L) Lena Nordin (KD) Ingela Eriksson (V) Dan Rasmusson (SD)	Närvarande §§ 45 – 63
Övriga	Denise Wallén, §§ 45, 48, 64, 69 Håkan Norberg, §§ 49 – 52, 69 Kerstin Nordensson, § 63 Jennie Marklund, §§ 60 – 62 Eva Leijon, §§ 45, 56 – 60 Anette Ståby, §§ 47 – 48 Annika Backström, §§ 45, 47, 54-56, 65 Markus Juth, § 67 Maria Pedersen, § 47 Sanna Berg Anna Norell	Förvaltningsdirektör Verksamhetschef Arbete och försörjning Skolchef Vuxenutbildningen Verksamhetschef Missbruk och psykisk ohälsa Verksamhetschef Barn, unga och familj Avdelningschef Ekonomi och analys Avdelningschef Kansli Nämndsekreterare Verksamhetscontroller Personalföreträdare Personalföreträdare

Protokollet omfattar §§ 45 – 69

Justeras fredag 1 april 2022

Jonas Väst (S)
Ordförande

Markus Juth
Sekreterare

Oskar Brusell (M)
Justerare

Bevis/anslag

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på Sundsvalls kommuns digitala anslagstavla.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Justering

Utöver ordföranden ska Oskar Brusell (M) justera dagens protokoll.
Ersättare är Thomas Burman (M).

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 45 Förvaltningsdirektören informerar

(IAN-2022-00002)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Denise Wallén, förvaltningsdirektör, informerar följande:

- Rapportering Covid-19; samverksansrapporteringen till länsstyrelsen har och man påkallar på ny rapportering bara vid behov. Förvaltningen observerar inflödet av anmälningar till Barn och unga.
- Det första mottagandet av ukrainska flyktingar har nu skett, de var 43 till antalet. Det beräknas komma ca 212 000 ukrainska flyktingar till Sverige. Pia Söderlund, integrationssamordnare, och Saleh Dirawi är förvaltningens ansvariga för flyktingmottagandet medan t.f. kanslichef på kommunstyrelsekontoret, Magnus Fjell, har det övergripande ansvaret. På torsdag beräknas det komma 60-70 flyktingar som kommer att placeringar på Tingsta i Kvissleby. Inga ensamkommande barn har kommit än så länge. Förvaltningen ser en risk med människohandel med flyktingströmmarna.
- Förvaltningen bevakar frågan om statsbidrag för föräldrastöd.

Annika Backström, avdelningschef kansli, informerar förslagen till en ny organisation med stab och gemensamt verksamhetsstöd.

-----

§ 46 Ordföranden informerar

(IAN-2022-00002)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Jonas Väst (S) informerar följande:

- Flyktingsituationen i Ukraina; det kommer att vara en stående informationspunkt på dagordningen både på arbetsutskottet och på nämnden.
- Avtal med Ånge kommun om ensamkommande flyktingbarn, som kommer att utmyнна i ett kommande nämndsbeslut.
- Nämnden kommer att fortsätta med olika verksamhetsbesök och där förslag på besöksställen kan lämnas till ordföranden.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 47 Månadsrapport februari 2022 - Individ och arbetsmarknadsnämnden

(IAN-2022-00009)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna upprättad ekonomiska månadsrapport för februari 2022.

Ärendet

Individ- och arbetsmarknadsnämnden redovisar ett underskott mot budget på 4,4 milj kr för perioden januari – februari 2022. För samma period 2021 redovisades ett underskott på -9,5 milj kr.

En preliminär prognos för helåret beräknas ge ett underskott på cirka 20 milj kronor, vilket baseras på åtgärdsplanen samt nedan nämnda osäkerheter:

- Ekonomiskt bistånd
- Bostadssociala gruppen
- Årliga kostnadsökningar
- Komplexa ärenden
- På grund av rådande situation i Ukraina kan eventuellt nämndens verksamheter komma att påverkas.

Överläggning

Maria Pedersén, verksamhetscontroller, redovisar ärendet och svarar på ledamöternas frågor.

Annika Söderberg (S) frågar hur arbetet går med komplexa ärenden tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen. Denise Wallén svarar att diskussioner förs med vård- och omsorgsförvaltningen och tanken är att ett ärende ska upp till IAN:s sammanträde i juni.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-03-08.

-----

§ 48 Reviderad åtgärdsplan IAN

(IAN-2021-00158)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna förvaltningens förslag till reviderad åtgärdsplan 2022-2023 för individ- och arbetsmarknadsnämnden.

Ärendet

I förvaltningens arbete med revidering av åtgärdsplanen för år 2022-2023 har bl.a:

- Genomgång genomförts av samtliga verksamheter.
- Förslag till åtgärder kompletterats.
- Struktur tydliggjorts för avveckling, satsning, kostnadsminskning, kostnadsökning etc. Åtgärdena har bruttoredovisats, d.v.s kostnadsminskningar respektive kostnadsökningar till följd av åtgärdena.

Förvaltningens förslag till reviderad åtgärdsplan för år 2022-2023 uppgår till totalt ca 61,7 miljoner kronor för perioden varav ca 31,7 miljoner kronor verkställda t o m år 2021.

För år 2022 beräknas en total ekonomisk effekt om ca 51,3 miljoner kronor, vilket är en tillkommande ekonomisk effekt om ca 19,6 miljoner kronor jämfört med utfallet för år 2021.

För år 2023 beräknas en total ekonomisk effekt om ca 61,7 miljoner kronor, vilket innebär en ytterligare tillkommande ekonomisk effekt om ca 10,3 miljoner kronor.

Överläggning

Anette Ståby, avdelningschef ekonomi och analys, redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-03-21.

-----

§ 49 Redovisning av aktuell arbetslöshetsstatistik (IAN-2022-00009)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Förvaltningen redovisar aktuell arbetslöshetsstatistik.

Håkan Norberg, verksamhetschef Arbete och försörjning, går arbetslösheten i länet sakta nedåt, likaså andelen som har beviljats försörjningsstöd.

Beslutsunderlag

Arbetslöshetsstatistik.

-----

§ 50 Uppdrag förstärkt arbetslinje

(IAN-2022-00103)

Beslut

Nämnden beslutar

att lämna in ”Uppdraget förstärkt arbetslinje” till kommunfullmäktige, samt

att föreslå kommunfullmäktige att anta den beskrivna fördelningsmodell för platsanskaffning med en tydlig ekonomisk koppling till graden av måluppfyllelse vad gäller leverans av platser.

Ärendet

Ärendet är ett förslag till beslut om att Sundsvalls kommun, i arbetet med arbetslinjen, ska använda sig av en fördelningsmodell i anskaffandet av arbetsplatser inom kommunala förvaltningar som har en ekonomisk koppling till måluppfyllelsen av antalet arbetsplatser vigda för arbetsmarknadsåtgärder.

Bakgrund

I ordförandeförslaget ”Åtgärder för att minska de sociala skillnaderna i Sundsvall” går att läsa att:

”En av de viktigaste åtgärderna för att minska utanförskap är att människor får ett jobb. Sett ur ett tillväxtperspektiv är det också viktigt att tillgången på arbetskraft ökar i Sundsvall. Vi föreslår därför att resurser av-sätts till aktiva åtgärder för att få arbetslösa i arbete enligt en så kallad kom-i-jobbmodell, där försörjningsstödet ersätts med ett riktigt arbete.”

2013 startades ett 3-årigt projekt, Komijobb, där målsättningen var att erbjuda 200 personer per år, som uppbar försörjningsstöd, en ettårig åtgärdsanställning i syfte att öka sin anställningsbarhet. Anställningen kombinerades ofta med andra kompetenshöjande insatser som till exempel studier. Projektet förlängdes ytterligare tre år fram till och med 2018 med något reviderade projektmål. Från 2012 till 2016 samma period minskade kostnaden för försörjningsstöd markant.

Sammanlagt avslutade 733 personer Komijobb mellan 2013 - 2018. Av dessa så avslutade 26 % mot reguljär anställning och 7 % mot studier. 91 % av alla som deltog i Komijobb fullföljde hela sitt Komijobb-år.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Under hela den sexåriga perioden som projektet drevs så fanns flera utmaningar att hantera, bland annat att anskaffa tillräckligt med arbetsplatser för åtgärdsanställningarna inom kommunal verksamhet för att kunna matcha ut deltagarna. I arbetet med att anskaffa arbetsplatser blev det tydligt med vikten av att platserna som erbjöds inte hade för högt ställda krav eller att arbetsuppgifterna krävde en specifik kompetens. Detta då vår målgrupp ofta saknade formell kompetens och hade svårigheter att leva upp till de krav som man ställer på medarbetare i en reguljär anställning. Arbetsplatserna upplevde ibland att det fanns svårigheter att hitta lämpliga handledare och att man i vissa fall inte kunde ägna den tid som krävdes för uppdraget.

Även under 2020 startade Sundsvalls kommun upp en satsning med åtgärdsanställningar, i form av extratjänster. Sundsvalls kommun hade, i jämförelse med liknande kommuner, en ganska låg andel extratjänster inom kommunal verksamhet. Därför tog kommunstyrelsen ett beslut att kommunen skulle erbjuda 200 individer en extratjänst inom kommunal verksamhet under 2021. Man delegerade till Individ- och arbetsmarknadsnämnden att fördela antal platser som övriga förvaltningar skulle erbjuda i satsningen, detta baserat på antal anställda, inriktning och förutsättningar att få fram lämpliga arbetsplatser i respektive förvaltning. Förvaltningarna fick också i uppdrag att leverera arbetsbeskrivningar på lämpliga arbetsuppgifter. Men framtagandet av arbetsplatser och identifiering av lämpliga arbetsuppgifter kunde i vissa fall vara en utmaning inom vissa förvaltningar som har en begränsad erfarenhet av denna typ av samarbete. Tyvärr satte Arbetsförmedlingens minskade anslag för extratjänster stopp för hela satsningen i juni 2021 då förvaltningen inte fick använda oss av extratjänster längre.

I och med ordförandeförslaget har Individ- och arbetsmarknadsnämnden fått i uppdrag att presentera en modell för att så effektivt som möjligt arbeta för att få ut fler arbetslösa i arbete och därmed minska de sociala skillnaderna.

Förvaltningens överväganden

Utifrån tidigare erfarenhet och resultat i arbetet med arbetsmarknads-satsningar så ser förvaltningen en stor potential och en nödvändighet att skapa en modell och ett arbetssätt som bidrar till att samtliga kommunala förvaltningar kan ta ett större gemensamt och socialt ansvar för de människor som idag lever i utanförskap i Sundsvalls kommun.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Förvaltningen ser en möjlighet att uppnå målsättningen genom en nära samverkan med andra förvaltningar inom kommunen. Då tidigare beslut om tilldelning av antal platser per förvaltning inte lett till önskad effekt så ser förvaltningen det som nödvändigt att införa en ekonomisk styrmodell. Den presenterade modellen har använts i Malmö kommun med gott resultat. Satsningen kommer, förutom att bryta utanförskap för enskilda individer som deltar, även att bidra till att fler barn får arbetande föräldrar. Föräldrar som arbetar är goda förebilder, ger trygghet och hopp om en bra framtid.

Överläggning

Håkan Norberg redovisar ärendet och svarar på ledamöternas frågor.

Erfan Kakahani (V) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Emir Özcelik (SD) yrkar avslag på arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels Erfan Kakahanis (V) bifallsyrkande till arbetsutskottets förslag och dels Emir Özceliks (SD) avslagsyrkande på arbetsutskottets förslag. Ordföranden ställer dessa förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt Erfan Kakahanis (V) förslag, dvs att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Reservation

Emir Özcelik (SD) lämnar in följande skriftliga reservation:

“Motivationsträningar och praktik såsom städning kan förvisso ge viss utdelning. Vi Sverigedemokrater menar på att dessa resurser hade spenderats bättre på yrkesutbildningar inom bristyrken samt lärlingsutbildningar inom bristyrken då de empiriskt leder till jobb och gör individen mer attraktiv på arbetsmarknaden över lång sikt.”

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-03-16, § 38.

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-03-08.

-----

§ 51 Revidering av modell för habiliteringsersättning och stimulansersättning samt förändring av hantering av turbunden resa, avseende befintlig åldersbegränsning

(IAN-2022-00076)

Beslut

Nämnden beslutar

att revidera nuvarande ersättningsmodell för habiliteringsersättning och stimulansersättning gällande dagens 65 års gräns till att ersättning utbetalas så länge individen har ett beslut om insatsen daglig verksamhet enligt LSS alternativt sysselsättning enligt SoL och uppfyller kriterierna i övrigt för att få ersättning,

att personer med beslut om turbunden resa enligt SoL till och från daglig verksamhet/sysselsättning får möjlighet att behålla insatsen efter 65 år förutsatt att personen uppfyller kriterierna för att beviljas resa i övrigt, samt

att beslutet ska gälla från och med 2022-04-01 och under förutsättning att Vård- och omsorgsnämnden fattar samma beslut.

Ärendet

Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen samt Vård- och omsorgsförvaltningen önskar en revidering av befintlig modell avseende den övre åldersbegränsning som idag finns för utbetalning av habiliteringsersättning och stimulansersättning samt turbundna resor. Förvaltningarna har samsyn på förslaget av behov av förändring vilket nu går upp i nämnderna för beslut.

Bakgrund

Det finns ett önskemål om förändring av den åldersgräns som idag finns i befintlig ersättningsmodell. Personer som vistas i daglig verksamhet har rätt att efter fyllda 65 år vara kvar i verksamheten, dock upphör rätten till ersättning den månad personen fyller 65 år och även eventuella resor med kommuntransporter upphör. För att skapa en jämlikhet för berörda deltagare önskas att nuvarande åldersbegränsning ses över.

Överläggning

Håkan Norberg redovisar ärendet och svarar på ledamöternas frågor.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-03-16, § 39.

Tjänsteskrivelse, 2022-03-02.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 52 Öppnande av nya företagsgrupper inom daglig verksamhet i Kvissleby Folkets Hus och vid Birsta City

(IAN-2022-00054)

Beslut

Nämnden beslutar

att stänga företagsgrupp Café34 i Sundsbruk,

att öppna en ny företagsgrupp i Kvissleby Folkets Hus, samt

att öppna en ny företagsgrupp på Birsta City.

Ärendet

Förvaltningen avser stänga företagsgruppen Café34 i Sundsbruk för att sedan öppna en ny företagsgrupp i Kvissleby Folkets Hus. Förvaltningen avser även öppna en ny företagsgrupp på Birsta City i syfte att kunna verkställa de beslut som fattats om daglig verksamhet enligt LSS och beslut om dagverksamhet enligt SoL.

Överväganden

Då efterfrågan på dagligverksamhet under en tid varit större än vad förvaltningen kunnat tillgodose behöver förvaltningen vidta aktiva åtgärder för att uppfylla de lagkrav som finns. Förvaltningen behöver minska kön som uppstått till daglig verksamhet och dagverksamhet.

Förvaltningen anser det nödvändigt att stänga ner företagsgrupp Café 34:an för att kunna öka på kapaciteten i verksamheten genom att öppna nya företagsgrupper.

Det finns goda förutsättningar att skapa meningsfull sysselsättning i både Kvissleby Folkets Hus och Birsta City med en bred variation av sysselsättningsområden.

Förvaltningen behöver arbeta aktivt med att bedriva verksamhet med god kvalité och att skapa förutsättningar att leva upp till de lagkrav som finns kring daglig verksamhet (LSS) och dagverksamhet (SoL).

De som deltar i daglig verksamhet är ingen homogen grupp, utan är individer med olika förmågor och varierande behov av stöd. Detta ställer stora krav på en mångfasetterade och flexibla verksamheter. Genom att utöka våra företagsgrupper med en företagsgrupp i Kvissleby

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

och Birsta City skapar vi förutsättningar att möta brukares behov och intressen på ett bra sätt.

Överläggning

Håkan Norberg redovisar ärendet och svarar på ledamöternas frågor.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-03-16, § 40.

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-03-08.

-----

§ 53 Ordförandeförslag om riktlinjer vid 25 års deltagande i daglig verksamhet

(IAN-2022-00097)

Beslut

Nämnden beslutar

att förvaltningen får i uppdrag att arbeta fram en rutin för att uppmärksamma deltagare som firar 25 år inom daglig verksamhet, samt

att förvaltningen samordnar ärendet med Vård- och omsorgsnämnden.

Ärendet

För anställda som har arbetat i kommunen i 25 år så uppmärksammas detta genom att medarbetaren blir inbjuden till en middag samt får en gåva. För deltagare i daglig verksamhet finns idag inga rutiner fastställda kring detta. Dock så uppmärksammas deltagarna enligt uppgift på olika sätt efter 25 år. Det är rimligt att det finns en enhetlig rutin för detta i likhet med vad som gäller som anställda inom Sundsvalls kommun.

Överläggning

Jonas Väst (S) redovisar ärendet.

Emir Özcelik (SD) och Oskar Brusell (M) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-03-16, § 36.

Ordförandeförslag, 2022-03-03.

-----

§ 54 Svar på motion (SD) Finns det en tystnads- kultur i Sundsvalls kommun

(IAN-2022-00033)

Förslag till beslut

Nämnden beslutar

att föreslå Kommunfullmäktige att avslå motionen, samt

att överlämna remissvaret till kommunstyrelsekontoret för vidare handläggning.

Ärendet

Sverigedemokraterna har inkommit med en motion till Kommunfullmäktige med en fråga om det finns en tystnadskultur i Sundsvalls kommun. I motionen hänvisar man till en rapport om Göteborgs kommun där det har framkommit att man har en utbredd tystnadskultur. I rapporten vittnar anställda bland annat om att de inte vågar tala klarspråk om allvarliga situationer eller händelser av rädsla för att utsättas för hot från kriminella och extremister. I motionen från Sverigedemokraterna ställs frågan om en sådan tystnadskultur även kan vara ett problem i Sundsvalls kommun eller om det finns risk att den kan bli det. Sverigedemokraterna föreslår därför att en grundlig utredning genomförs för att ge svar på om liknande problematik som i Göteborg även finns i Sundsvalls kommun. Man föreslår vidare i motionen att man i Sundsvalls kommun tar fram handlingsplaner för att förebygga problematiken samt hur man ska agera om problemet uppstår, även om det skulle visa sig att det inte finns någon tystnadskultur i Sundsvall i dagsläget.

Förvaltningens överväganden

Med tystnadskultur menas ett grupp beteende där en grupp tillägnat sig normer, föreställningar, vanor och antaganden som medför att personer i gruppen drar sig för att uttala sig om ett givet ämne. Det kan exempelvis röra sig om missförhållanden, sexuella trakasserier och ekonomiska oegentligheter. De faktorer som utgör grogrunden för en tystnadskultur kan återfinnas på en organisatorisk nivå i form av t.ex stark linjestyrning, bristande tolerans mot misstag och starkt varumärkestänkande. Men det finns även faktorer som återfinns på individnivå och då handlar det vanligen om rädsla, oro och skam. För individen är det då oftast säkrare att vara tyst och göra som alla andra, om någon avviker från gruppen sluter den sig inför ett upplevt hot och börjar markera avstånd mot avvikarna. Faktorer som motverkar tystnadskul-

tur är psykisk trygghet och säkerhet, tillits- och samarbetskultur, öppenhet för lärande och nya impulser och att bjuda in till kritik och diskussion.

I Individ- och arbetsmarknadsnämnden känner man inte igen den tystnadskultur som beskrivs i motionen som ska besvaras. Sundsvall är ännu inte en hemvist för kriminella eller extremister i den omfattning som gissningsvis Göteborg är, även om oroande tecken på etablering har påtalats.

Medarbetare i förvaltningen tillhör dock en yrkeskår som tyvärr utsätts för både hot och påtryckningar i sitt arbete. För inte så länge sedan hotades t.ex två socialsekreterare med vapen i sin tjänsteutövning. Det är av största vikt att kommunen som arbetsgivare tar dessa händelser på största allvar och erbjuder stöd både när något inträffat men även för att förebygga händelser kring hot och våld. Det finns rutiner och stödfunktioner som träder in till stöd för den som utsatts och det finns även rutiner för att förebygga hotfulla situationer. Och trots den utsatthet som många av medarbetarna befinner sig i genom rollen som myndighetsutövare är det inget som hindrar dem i sin tjänsteutövning eller som föranleder dem att inte fatta korrekta beslut i ärenden. Det finns en stor medvetenhet i förvaltningen att man måste upprätthålla rättssäkerhet, oavsett vad och man tar hjälp av varandra samt rutiner för att hantera sådant som upplevs som extra jobbigt.

Överläggning

Annika Backström, avdelningschef Kansli, redovisar ärendet.

Emir Özcelik (SD), yrkar bifall till motionen.

Erfan Kakahani (V), yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Dan Rasmusson (SD) ställer en fråga till förvaltningen om det finns en plattform för anonyma anmälningar. Annika Backström svarar att det redan finns en visselblåsarfunktion, möjlighet att göra avvikelserapportering och anonyma medarbetarenkäter.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels Emir Özceliks (SD) bifallsyrkande till motionen och dels Erfan Kakahanis (V) bifallsyrkande till arbetsutskottets förslag. Ordföranden ställer dessa förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt Erfan Kakahanis (V) förslag, dvs att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Reservation

Emir Özcelik (SD) reserverar sig mot beslutet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-03-16, § 35.
Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-03-04.

-----

§ 55 Tillsynsplan 2022 för Alkohol- & tobaksenheten

(IAN-2022-00055)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna tillsynsplan för 2022 gällande tillsyn över alkoholserving samt folköl- och tobaksförsäljning inom Sundsvalls kommun, samt

att upprättad tillsynsplan överlämnas till Länsstyrelsen enligt 9 kap 2 § Alkohollagen.

Ärendet

Tillsynsplanen omfattar den planerade tillsynen enligt Alkohollagen och Lag om tobaksvaror och liknande produkter

Bakgrund

Enligt 9 kapitlet 2 § alkohollagen (2010:1622) är kommunen tillsammans med Polismyndigheten tillsynsmyndighet avseende efterlevnaden av bestämmelserna som gäller servering av alkoholdrycker. Enligt samma paragraf i alkohollagen ska kommunen upprätta en tillsynsplan och lämna planen till Länsstyrelsen.

Det finns inget krav att upprätta en tillsynsplan enligt Lag om tobaksvaror och liknande produkter (LTLP), men i prop 2009/10:207 framgår att en effektiv kommunal tillsyn är grundläggande för att uppnå en bättre efterlevnad av bestämmelserna om åldersgräns enligt lagen. Länsstyrelsen ser därför positivt på att kommunens tillsynsplan omfattar både Alkohollagen och LTLP.

I Sundsvall ligger uppdraget på Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen som genom Alkohol- & tobaksenheten planerar och utför tillsyn. I uppdraget ingår, förutom direkt tillsyn över serveringsställen med serveringstillstånd, även tillsyn över detaljhandelsställen där försäljning av folköl (2,26 – 3,5 %) sker. Enheten ansvarar även över tillsynen av försäljning av tobaksprodukter enligt LTLP.

Förvaltningens överväganden

En nyligen genomförd tillsyn från länsstyrelsen resulterade i ett beslut att rikta kritik mot Sundsvalls kommun. Kritiken avsåg brister då tillsynen av detaljhandeln enligt alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter inte genomförts i tillräcklig omfattning.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Förvaltningen är medveten om att det finns brister i omfattningen av genomförda tillsyner, både avseende serveringstillstånd och detaljhandel. Trots Länsstyrelsens kritik innehåller 2022 års tillsynsplan inte den omfattning på tillsyner som förespråkas. Alkohol- och Tobaksenheten har valt att upprätta en tillsynsplan med en målsättning som bedöms vara rimlig att uppnå utifrån de resurser man har. Ansökningar om nya/ändrade tillstånd och den ökade komplexiteten i utredningsarbetet har medfört att arbetsuppgifter behöver prioriteras ner eller bort. Tillsynsarbetet är ett av dessa moment som inte kan genomföras till fullo då myndighetsutövningen behöver prioriteras. Årets tillsynsplan innehåller en plan för ett realistiskt genomförande av tillsyner både avseende Alkohollagen och LTLP.

Överläggning

Annika Backström redovisar ärendet och svarar på ledamöternas frågor.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-02-01.

-----

§ 56 Projektlutrapport Föräldrastöd för ökad skolnärvaro

(IAN-2021-00228)

Beslut

Nämnden beslutar

att ge förvaltningen i uppdrag att i nära samverkan med Barn- och utbildningsnämnden, med stöd av upprättad samverkansrutin mellan förvaltningarna, fortsätta att särskilt uppmärksamma elever med hög skolfrånvaro och erbjuda tidiga insatser,

att förvaltningen får i uppdrag till nämnden i oktober 2022 redovisa hur man har samverkat med Barn- och utbildningsnämnden samt vilka typer av insatser som har erbjudits till elever med hög skolfrånvaro, samt

att delge Kommunstyrelsen nämndens beslut.

Ärendet

Slutredovisning av projektet ”FÖS – Föräldrastöd för ökad skolnärvaro” behandlades i KS 2021-09-13. Kommunstyrelsen beslutade då att, förutom att godkänna slutredovisningen av projektet, även rekommendera barn- och utbildningsnämnden och individ- och arbetsmarknadsnämnden att skapa ett arbetssätt i linje med det arbetssätt som FÖS prövat i syfte att minska antalet hemmasittande elever. Eftersom förutsättningar för implementering i projektets dåvarande form inte fanns, pga att närvaroteamet upphört, kunde implementering inte rekommenderas utan man önskade i stället fokusera vidare på det arbetssätt som prövats inom ramen för FÖS. Nämnderna förväntas fatta beslut i frågan och därefter återrapportera till kommunstyrelsen. Om nämnden inte beslutar i enlighet med kommunstyrelsens rekommendation ska beslutet motiveras.

Bakgrund

Projektet Föräldrastöd för ökad skolnärvaro (FÖS) tillkom utifrån att Barn- och utbildningsförvaltningens närvaroteam (NVT) och socialtjänstens familjerestursteam (FRT) ansökte om att få ta del av medel från kommunens sociala investeringsfond. Syftet var att utarbeta arbetssätt för att kunna erbjuda intensivt stöd i familjer där barnen hade stor eller mycket stor skolfrånvaro med målet att öka skolnärvaron och måluppfyllelsen för dessa barn.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Projektet startade 2017 då en familjebehandlare anställdes för att förstärka FRT och arbeta intensivt med den valda metoden och i nära samarbete med NVT. Sedan starten 2017 och till projektets slut i december 2021 har man arbetat med 31 elever. Några av de lärdomar man främst dragit under projektiden är att det är oerhört viktigt att skolfrånvaro bryts tidigt, att elever med särskilda svårigheter, som exempelvis neuropsykiatriska funktionsvariationer, behöver få en anpassad skolgång så att deras behov tillgodoses, att socialtjänstinsatser behöver ges tidigare även om det är skolans ansvar att arbeta med och erbjuda lösningar för ökad skolnärvaro.

Förvaltningens överväganden

Vad som menas med ”ett arbetssätt i linje med det arbetssätt som FÖS prövat” är inte helt klarlagt. FÖS startade som ett projekt med syfte att knyta ihop skola och socialtjänst tätare för att skapa trygghet, förståelse och sammanhållen planering för elever med hög frånvaro så att de skulle kunna komma tillbaka till skolan och därmed få ökade chanser att utvecklas och nå målen. Anledningen att det behövdes ett projekt för detta var att tillskapa resurser för att verkligen kunna göra de omfattande insatser som behövdes för att nå resultat och att även få tillgång till och kunskap om en ny metod att arbeta med. Med den utveckling som skett har förvaltningen idag färre resurser då NVT inte längre finns. Man har inte heller kvar metoden (HSP) att arbeta i enlighet med och förstärkningen med en familjebehandlare är avslutad.

I slutrapporten beskrivs att arbetet med elever med hög skolfrånvaro ser väldigt olika ut och skiljer sig åt mellan olika skolor i kommunen. Mycket beror på synen på frånvaroorsakerna och även skolornas olika möjligheter att utreda bakomliggande orsaker. Men även socialtjänstens, numera individ- och arbetsmarknadsförvaltningens, inställning till skolfrånvaro och barns behov av insatser för att motverka frånvaron har varierat och inte sällan lett till att insatser fördröjts och att skolfrånvaron tillåtits befastas hos den unge.

Förvaltningen kommer inte att kunna arbeta så intensivt med elever med hög frånvaro som projektets familjebehandlare gjort, det saknas resurser för detta. Barn- och utbildningsförvaltningen har inget NVT som kan stötta de enskilda skolorna och bana väg för elever när de planeras tillbaka till skolan. Förhoppningsvis kommer dock förvaltningarna tillsammans att kunna arbeta i ett tidigare skede för att motverka begynnande skolfrånvaro och även med ett mer strukturerat samarbete ha större förståelse och lyhördhet för varandras uppdrag och ta ett gemensamt ansvar för en minskad skolfrånvaro. Lyckas man med

den ansatsen då skulle det kunna vara att betrakta som ”i linje med det arbetssätt som FÖS prövade”.

Överläggning

Eva Leijon, verksamhetschef för Barn, unga och familj, och Annika Backström redovisar ärendet.

Ordföranden föreslår en tilläggsattsats att förvaltningen får i uppdrag till nämnden i oktober 2022 redovisa hur man har samverkat med Barn-och utbildningsnämnden samt vilka typer av insatser som har erbjudits till elever med hög skolfrånvaro.

Nämndens ledamöter har inga invändningar mot tilläggsattsatsen.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-03-16, § 34.

Tjänsteskrivelse med bilagor, 2022-03-01.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 57 Komplettering i ärende avseende åtgärdsförslag att minska antalet HVB- och Stödboendeplatser i egen regi

(IAN-2021-00293)

Beslut

Nämnden beslutar

att avveckla HVB- och Stödboende Norrmalm,

att successivt minska antalet Stödlägenheter kopplat till Ungdomsboendet, samt

att avveckla HVB-hemmet Kärnhuset.

Ärendet

Komplettering i ärende avseende åtgärdsförslag att minska antalet HVB- och Stödboendeplatser i egen regi

Socialtjänsten har enligt 2:a kapitlet 1 § Socialtjänstlagen det yttersta ansvaret för att barn (0-18 år) och deras föräldrar får det stöd och den hjälp som de behöver, och där skyddsansvaret, dvs att ge skydd till barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt är ett tydligt och prioriterat uppdrag, som alltid kommer att tillgodoses i den form som krävs, oavsett om kommunen har tillgång till ett eget HVB-hem för målgruppen eller ej.

I händelse av att beslut om att avveckla HVB-hemmet Kärnhuset fattas, har förvaltningen identifierat ett antal alternativa insatser i avsikt att även fortsättningsvis ha goda alternativ för att när så krävs alltid kunna ingripa till de yngsta barnens skydd.

- Vid akuta skyddsbehov som inte bedöms kunna tillgodoses på annat sätt än via placering på HVB-hem kommer externa placeringar att aktualiseras. HVB-hem för målgruppen finns tex. i Härnösand.
- Verksamheten har idag tillgång till jourfamiljer, vilket är utredda och kontrakterade familjer som med kort varsel kan ta emot barn för mer oplanerade och angelägna placeringar. Utöver befintliga jourfamiljer kommer ytterligare 1-2 jourfamiljer att rekryteras, med utökat uppdrag att vid behov även kunna ta emot föräldra- och barnplaceringar.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

- Inrättande av ”Intensivteam/hemutredare”, med uppdrag att genomföra fördjupade kartläggningar och omsorgsbedömningar i familjers hem, alternativt i förstärkta familjehem. Detta innebär att istället för att barn och deras föräldrar flyttar in på en institution, arbetar familjebehandlare hemma hos familjerna, med intensiv –om så krävs daglig, kontakt utifrån behov.
- Intensivteamerna planeras för att vid behov kunna ge stöd samt genomföra kartläggningar och omsorgsbedömningar när barn är placerade i jourfamiljer.
- Genom tillgång till förstärkta familjehem/jourhem, intensivteam samt att vid akut behov ha möjlighet att placera på externa HVB-hem, bedöms målgruppens behov kunna tillgodoses utan HVB i egen regi.

Det är mycket svårt att prognostisera och bedöma behovet av akuta skyddsplaceringar för de yngsta barnen. En ”fingervisning” kan vara att Kärnhuset under Coronapandemin, och utifrån ett smittskyddsperspektiv, endast under åren 2020 och 2021 endast haft 50 % beläggning, dvs två istället för fyra enheter öppna. Trots detta har verksamheten inte haft fler externa placeringar för målgruppen.

Om det visar sig att behoven av placering för Kärnhusets målgrupp blir mer omfattande och dyrare än beräknat, eller om det uppstår svårigheter att garantera målgruppens behov, kommer frågan att återaktualiseras hos nämnden.

Behov av att bygga upp ett nytt HVB-hem kan då komma att aktualiseras. Verksamheten behöver då startas upp utifrån ett annat läge; med ändamålsenliga lokaler, adekvata och evidensbaserade arbetssätt och behövlig kompetens.

Förvaltningens överläggning

Förvaltningen föreslår i tjänsteskrivelse daterad 2022-02-15 att föreslå individ- och arbetsmarknadsnämnden beslut

att avveckla HVB- och Stödboende Norrmalm,
att successivt minska antalet Stödlägenheter kopplat till Ungdomsboendet, samt
att avveckla HVB-hemmet Kärnhuset.

Ärendets tidigare handläggning

IAN 2022-02-22, § 32.

Överläggning

Eva Leijon redovisar ärendet och svarar på ledamöternas frågor.

Emir Özcelik (SD) yrkar avslag på tredje attsatsen i förvaltningens förslag, dvs att avveckla HVB-hemmet Kärnhuset.

Erfan Kakahani (V) yrkar bifall på tredje attsatsen i förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer först frågan om nämnden antar första och andra attsatserna i förvaltningens förslag, dvs att avveckla HVB- och Stöd-boende Norrmalm och att successivt minska antalet Stödlägenheter kopplat till Ungdomsboendet. Nämndens ledamöter antar enhälligt de båda attsatserna.

Därefter ställer ordföranden Emir Özceliks (SD) avslagsyrkande till tredje attsatsen i förvaltningens förslag mot Erfan Kakahanis (V) bifallsyrkande till förvaltningens förslag och finner att nämnden beslutar enligt Erfan Kakahanis (V) förslag, dvs att nämnden beslutar att avveckla HVB-hemmet Kärnhuset.

Reservation

Emir Özcelik (SD) reserverar sig mot beslutet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-03-16, § 33.

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-03-09.

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-02-15 (bifogas i protokollet)

Eva Leijon
Verksamhetschef
Barn, unga och familj

Datum
2022-02-15

Dnr
IAN-2021-00293-9

Åtgärdsförslag att minska antalet HVB- och Stödboendeplatser i egen regi inom verksamhetsområde Barn, unga och familj

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

att avveckla HVB och Stödboende Norrmalm,

att successivt minska antalet Stödlägenheter kopplat till Ungdomsboendet, samt

att avveckla HVB-hemmet Kärnhuset.

Ärendet

Barn, unga och familjs ambition och inriktning är att gå från en akut och händelsestyrd verksamhet till att arbeta mer strategiskt och långsiktigt. Detta innebära nya synsätt, nya arbetsätt och en kulturförflyttning. Avsikten är att uppnå en verksamhet som kommer in tidigt i människors liv, för att med små medel skapa förbättringar och förutsättningar till proaktiva insatser istället för att som nu, komma in sent, när problematiken är komplex, och ofta medför stora kostnader och liten eller ingen effekt, vilket tyvärr är verkligheten för ett flertal HVB placeringar. Denna förflyttning kräver ett långsiktigt arbete som dessutom innefattar flera aktörer än bara barn, unga och familj.

För att denna ambition ska kunna realiserats behöver en **omfördelning av resurser inom verksamhetsområdet genomföras**. Utifrån dessa avsikter bedöms avveckling av delar av boendeenhet samt omfördelning av vissa resurser, bl.a. till öppenvården och första linjen, vara det mest rimliga beslutet.

Bakgrund

HVB och Stödboende

Verksamhetsområde Barn, unga och familj har med utgångspunkt ifrån pågående åtgärdsplaner påbörjat ett omfattande arbete i syfte att sänka kostnaderna för i första hand externa placeringar. De åtgärder som vidtagits har i senare del av 2021 givit effekter på så sätt att antalet externt placerade ungdomar successivt har minskat. Sett över hela 2021 har antal placerade

2022-02-15

minskat med 40%, ett faktum som även visar sig i form av minskade kostnader på så vis att prognostiserat underskott blir lägre än befarat.

Ytterligare åtgärder i syfte att uppnå en budget i balans behöver genomföras. Individ och arbetsmarknadsnämnden har av denna anledning uppdragit till verksamheten att se över och föreslå möjliga kostnadssänkande och åtgärder inom Boendeenheten.

Att i en kommun av Sundsvalls storlek driva två egna HVB-hem, med 16 vårdplatser, och en stödboendeverksamhet med tillgång till 30 stödboendeplatser med inriktning mot ungdomar ter sig överdimensionerat. Platsantalet är inte uppbyggt utifrån en behovsbedömning, utan är snarare utfallet av en konvertering från tidigare EKB-verksamhet, som skapats om för att kunna möta en annan målgrupps behov.

Med utgångspunkt ifrån verksamhetens egna behov och aktuell beläggningsstatistik, bedöms HVB- Stödboendeverksamheten för ungdomar, primärt i Sundsvalls kommun, vara volymmässigt vara väl tilltagen. I mån av utrymme har platser sålts till andra kommuner, vilket givit en intäkt (*se bilaga*).

Att bedriva en för omfattande boendeverksamhet i egen regi kan leda till ett slutet system där ungdomar blir kvar längre än nödvändigt. Med en för stor tillgång på HVB och stödboendeplatser i egen regi uppstår en risk för att placering blir en allt för lättillgänglig lösning.. Verksamheten behöver därför anpassas till både målgrupp och behov för att få ett jämnt in- och utflöde.

Nuläge

Behoven att kunna genomföra externa placeringar av ungdomar på HVB-hem kommer inte att upphöra. Kommunen har idag ca 20 ungdomar placerade på externa HVB-hem, det bedöms inte som realistiskt att kunna sänka placeringsvolymerna ytterligare.

Det är under vissa omständigheter nödvändigt att åtminstone tillfälligt, och för att stoppa pågående negativ utveckling, placera en ungdom med distans från sin sociala kontext och innan behandlingsinsatser på hemmaplan kan bli aktuella. En viktig del i avsikten att sänka kostnader för externa placeringar behöver tydligt inriktas emot att förkorta placeringstiderna.

Under senare delen av 2021 syns en ökning av antalet inkommande ärenden gällande ungdomar med koppling till gängkriminalitet och organiserad brottslighet, vilket är en målgrupp som med hänvisning till problematikens karaktär, inte bedöms kunna placeras inom den interna HVB-verksamheten. Risk finns för att behoven av kostsamma placeringar komma att öka,

2022-02-15

samtidigt som nya placeringsformer, t.ex. ”behandlingsfamiljer” behöver byggas upp.

Kärnhuset

Kärnhuset är ett HVB- hem för barn och föräldrar. Målgruppen är barn 0-12 år och deras föräldrar. Kärnhuset tillgodoser i första hand Sundsvalls kommuns behov av placeringar för skydd och/eller utredning och stöd. I mån av plats tas även externa placeringar, från andra kommuner emot.

En översyn av Kärnhusets verksamhet har genomförts, i huvudsak med utgångspunkt ifrån ekonomiska aspekter, men där även andra faktorer så som förändrad målgrupp, nya arbetsätt och visioner samt arbetsmiljö, bemanning och kompetens har vägts in. Översynen har presenterats för IAN i december 2021.

Budgeterade kostnader för att bedriva Kärnhuset är 8 800 mkr/år, vilket ger en dygnskostnad på ca 24 000 kr. Individ och arbetsmarknadsnämnden beslutade i juni -2021 om åtgärder i form av kostnadsminskningar för Kärnhusets verksamhet motsvarande 1 125 mkr för 2022 och ytterligare 3 200 mkr för 2023. Redan beslutade kostnadsminskningar omöjliggör fortsatt drift av Kärnhuset i nuvarande form.

En av Kärnhusets viktigaste funktioner är att kunna tillgodose skydd och stöd för de minsta barnen och deras föräldrar. Verksamheten fyller också en viktig psykologisk funktion för socialsekreterarna som många gånger befinner sig i svåra akuta situationer, som skapar stress och oro för hur ett litet barn har det med sina föräldrar. Att ha Kärnhuset som alternativ för att lugna en kaotisk situation, skapa tid att planera, få hjälp att avlastas ansvar samt att få tid att analysera, är en viktig arbetsmiljöfaktor även för dessa arbetsgrupper.

Kopplat till genomförd översyn av Kärnhuset har försök gjorts att uppskatta kommunens behov av HVB-platser för målgruppen barn 0-12 år och deras föräldrar. Av placeringsstatistik är det svårt att utröna verkligen akuta placeringar- det kan dock konstateras att den minskning av antalet tillgängliga platser från 4 till 2 enheter, som genomförts under Coronapandemin, inte har medfört att behovet av externa placeringar för målgruppen har ökat.

Under samma period har efterfrågan på ”hemutredningar” dvs intensiva utredningar/bedömningar av barns omsorgssituation efterfrågats i allt högre grad. Hemutredningar är många gånger ett gott alternativ till institutionsplacering, som innebär ett stort ingrepp i familjernas vardag. Dock kan hemutredningar inte i samma omfattning som en

2022-02-15

institutionsplacering garanterar skyddet, i de fall där oron för barnen är mycket hög.

Arbetsmiljön på Kärnhuset är inte tillfredställande. Lokalerna är små och inte fullt ut anpassade utifrån dagens behov. Praktiska sysslor kring att sköta fastigheten tar mycket tid och stort fokus från familjearbetet.

Om Sundsvalls kommun ska driva ett HVB-hem med inriktning mot de minsta barnen och deras föräldrar, behöver ett genomgripande förändringsarbete genomföras, som utöver att definiera målgrupp, arbetssätt, struktur och ledning, också behöver innefatta lämpliga lokaler och personal med rätt kompetens.

Identifierade risker

- Utan möjlighet till placering vid Kärnhusets HVB finns risk för att fler små barn än idag behöver placeras i andra placeringsformer; externa HVB, alternativt jourfamilj/familjehem, vilket i sin tur kan medföra att komma att medföra fler beslut om vård enligt LVU. Dessa placeringar kan idag i hög grad undvikas vid de tillfällen familj erbjuds och samtycker till placering på hemmaplan.

- Risk finns för att behov av externa placeringar av målgruppen små barn och deras föräldrar kommer att öka, då yngsta barnens behov av skydd alltid måste prioriteras.

- Vissa ärenden, tex nyfödda barn i högrisk, där skydd åtminstone initialt inte garanteras på annat sätt än via heldygnsvård, kommer att kräva extern placering.

- Budgetera kostnader för 1-2 externa akuta HVB placeringar gällande Kärnhusets tidigare målgrupp.

- Kärnhuset roll i att tillsammans med socialsekreterare kunna hantera akuta kriser, lugna kaotiska situationer skapa tid att planera och analysera är en viktig faktor som blir svår att ersätta.

För att kunna tillgodose målgruppens behov av akut skydd och stöd vid en avveckling av Kärnhuset behöver följande insatser komma till stånd;

- Rekrytering av 1-2 förstärkta familjehem med uppdrag att vid behov akuta emot yngre barn tillsammans med förälder, så kallad förälder-barnplacering. Familjehemmet behöver utöver att ansvara för skyddsaspekten, också ge föräldrar råd och stöd i att ta hand om sitt barn.

2022-02-15

Vid behov av omsorgsbedömningar och/eller intensivstöd kan öppenvårdens familjebehandlare/intensivteam, ge insatser parallellt under och efter placeringstid. Med förälder-barn-placering i familjehem kan onödiga separationer för barnet undvikas.

- Inrättande av ”Intensivteam”/hemutredare med uppdrag att genomföra fördjupade kartläggningar och omsorgsbedömningar i familjers hem, alternativt i förstärkta familjehem, behöver inrättas.

Genom tillgång till förstärkta familjehem, intensivteam samt att vid akut behov ha möjlighet att placera på HVB externt, bedöms målgruppens behov kunna tillgodoses utan HVB i egen regi.

Om det visar sig att behovet av placering för Kärnhusets målgrupp blir dyrare än beräknat bör frågan om att bygga upp ett nytt HVB aktualiseras. Verksamheten kan då startas upp utifrån ett annat läge; med ändamålsenliga lokaler, adekvata och evidensbaserade arbetssätt och behövlig kompetens.

Omfördelning av resurser

Budgeterade driftskostnader 2021, för Kärnhuset var 8,8 mkr och HVB och stödboende Norrmalm, 5,7 mkr/år uppgår till 14,5 mkr. Successivt kommer även antalet stödlägenheter att minskas.

Som framgår av tjänsteskrivelsen behöver resurser omfördelas;

- Viss ökning av budget för externa placeringar.
- Utökning, ytterligare ett IHF-behandlingsteam, 4 familjebehandlare
- Hemutredare (f.d. Kärnhusuppdrag) 4 familjebehandlare
- Umgängesstödjare + kompensatoriskt stöd, 2 behandlingsassistenter
- Minst 2 Kontrakterade jourfamiljer
- Familjehem enl. koncept ”behandlingsfamilj”

Ärendets tidigare handläggning

IAN 2021-11-17, § 185. IAN 2021-12-14, § 207.

Förvaltningens överväganden

Föreslagna förändring kommer inte att generera några större besparingar, utan ska snarare ses som en satsning och omfördelning av resurser för att kunna erbjuda en förväntat kvalitativt bättre verksamhet som till övervägande del kan hanteras via hemmaplanslösningar.

Nu föreslagna förändringar ligger i nivå med redan beslutade besparingsåtgärder.

2022-02-15

Denise Wallén
Förvaltningsdirektör

Eva Leijon
Verksamhetschef
Barn, unga och familj

§ 58 Inbjudan att ansluta till länsövergripande och gemensam familjehemsorganisation, GFO

(IAN-2022-00049)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka nej till inbjudan att Sundsvalls kommun ansluter sig till länsövergripande och gemensam familjehemsorganisation, GFO, samt

att skicka beslutet till Kommunförbundet Västernorrland.

Ärendet

Styrgruppen för GFO har fått uppdrag från länets socialchefer att bjuda in Sundsvalls och Timrå kommuner, som hittills stått utanför, att ansluta sig till GFO.

GFO som startade i januari 2019, har sin organisatoriska tillhörighet hos Kommunförbundet, Västernorrland. Verksamheten är placerad i Härnösand. Ägarkommuner är idag Härnösand, Kramfors, Sollefteå och Ånge.

Bakgrund

Uppdraget kring att utreda möjligheten att starta en gemensam familjehemsorganisation påbörjades under 2016, på uppdrag av länets socialchefer. Utredningsuppdraget genomfördes av Kommunförbundet, som arbetade fram ett organisationsförslag inkl. finansieringsmodell. Under 2017 genomfördes risk- och konsekvensanalyser i berörda verksamheter i kommunerna, och Sundsvalls kommun beslutade att inte ansluta till GFO.

Anledningen var att förslaget inte bedömdes innehålla någon tydlig förbättring eller förenkling för kommunen beträffande tjänster och arbetsuppgifter. Vissa oklarheter fanns kring vilka arbetsuppgifter som GFO ansvarar för och vilka uppgifter som blir kommunens ansvar. Familjehemsorganisationen i Sundsvalls kommun var vid tidpunkten, och är fortfarande, en väl fungerande och tydligt inarbetad del i verksamhetsområdet.

Nuläge

Placeringsenheten i Sundsvalls kommun leds av en enhetschef. Vidare har enheten tillgång till två samordnare som utgör ett operativt stöd till verksamhetens medarbetare. Enheten förfogar över 20 socialsekreterare som inom gruppen ansvarar för olika delar i familjehemsvården.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Nio socialsekreterare har uppdrag som barnsekreterare, vilket innebär att vara ansvarig för de placerade barnens vård inkl. kontakt med de biologiska föräldrarna.

Sju socialsekreterare arbetar som familjehemshandläggare, vilket innebär att ge stöd och vägledning till familjehemmen. Två av familjehemshandläggarna har ett specifikt uppdrag att ge förstärkt stöd till specifika, oftast kontrakterade familjehem.

Fyra socialsekreterare arbetar som rekryterare med ansvar att marknadsföra familjehemsuppdragen samt att utbilda och utreda blivande familjehem. Sundsvalls kommun har utifrån sin storlek och i relation till länets övriga kommuner ett relativt stort antal barn och unga i pågående familjehemsvård. I januari 2022 hade kommunen 146 pågående placeringar (inkl. 11 jourhemsplaceringar) i 114 utredda familjehem.

GFO:s uppdrag

Verksamheten startades i februari 2019 med en avsikt att bidra till bättre kvalitet och hållbarhet i familjehemsvården, vad gäller rekrytering, utbildning och stöd till familjehem och kontrakterade jourhem. Bakgrund till initiativet var både svårigheten att rekrytera nya familjehem samt att behålla de erfarna familjehemmen.

Den verksamhet som GFO bedriver kan sammanfattas till att dels omfatta insatser som syftar till att rekrytera nya familjehem, så som marknadsföring, informationskampanjer och utbildning av nya familjehem, samt utgöra ett tillgängligt stöd till familjehem och kontrakterade jourhem.

Sundsvalls kommun tackade i samband GFO:s uppstart 2019, nej till att ansluta till verksamheten. Ställningstagandet grundade sig, utöver de ekonomiska aspekterna, på följande argument som bedöms aktuella även idag.

- Det var svårt att se att en anslutning till GFO skulle medföra någon tydlig förbättring eller förenkling för Sundsvalls kommun.
- En erfaren och väl inarbetad egen familjehemsorganisation med goda förutsättningar att arbeta utifrån ett helhetsperspektiv inom hela verksamhetsområdet. T.ex. kan rekryterarna erbjuda nära och tillgängligt stöd till barnutredare i deras arbete gällande matchning av barnets behov gentemot familjernas förmåga, kompetens och

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

uppdrag. Den egna verksamheten såg en stor risk i att denna nära samverkan och tillgängliga stöd påtagligt försvåras.

- Rekryterarna har en nyckelposition och fungerar som en ”brygga” mellan utredande socialsekreterare, d.v.s. teamen, och placeringsenheten på så sätt att de ansvarar för smidig övergång av ärenden mellan grupperna, med ett flertal viktiga arbetsuppgifter.
- De medarbetare som har rekryterat, utrett, utbildat och matchat barnets specifika behov mot familjens förutsättningar har en personlig kännedom om familjehemmet. Denna personkännedom och relation är viktig över tid, både för att tidigt fånga upp och förebygga att problem uppstår senare i placeringen.
- Sundsvalls kommun behöver 75-90 intresseanmälningar anmälningar för att möta behoven om kunna rekrytera ca 30 nya familjehem/år. Inom enheten finns en färdig organisation och plan för detta, väl inarbetad sedan flera år.
- I den egna organisationen finns ett inarbetat arbetssätt av nära samarbete mellan barnhandläggarnas uppdrag, som fokuserar på barnet och dess behov och situation, och familjehemshandläggarens uppdrag, att stödja och handleda familjehemmen i deras uppdrag. Vi ser en risk för att stödet till familjehemmen förloras i effektivitet, samt en risk för att barnperspektivet inte hamnar i fokus när det utförs utanför den egna organisationen.

Nuläge

Sundsvalls kommun står inför stora ekonomiska utmaningar. Inom verksamhetsområde Barn unga och familj är ett pågående uppdrag att sänka kostnader för externa placeringar på HVB. En viktig del i detta arbete är att utveckla och förbättra familjehemsvården. Att tidigt familjehemplacera små barn i omfattande omsorgssvikt är en del i arbetet att förbygga senare, kostsamma och inte alltid så framgångsrika HVB-placeringar. Det finns också en stark ambition att arbeta för att bygga upp en ny typ av familjehemsvård enl. konceptet ”behandlingsfamilj” som ett alternativ till HVB-hemspaceringar. GFO har i dagsläget inte ambitionen att utveckla sitt arbete i den riktningen.

Ekonomiska förutsättningar

Beräknad preliminär kostnad för Sundsvalls kommun att ansluta till GFO 2017 var 5 110 781 kr, i denna summa inkluderas en startavgift

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

på 50 000. Beräknad preliminär kostnad behöver räknas upp med anledning av kostnader för genomsnittlig löneuppräknings samt övriga kostnader med KPI.

Preliminär kostnad beräknas motsvara ca åtta socialsekreterartjänster. De tjänster som GFO tillhandahåller bedöms inte att medföra att den egna verksamheten kan minskas med motsvarande antal tjänster, då flera delar i såväl rekryteringsarbetet som stödet till familjehem också omfattar myndighetsutövning, som är socialtjänstens ansvar.

Verksamhetens samlade bedömning är att anslutning till GFO i dagsläget inte skulle innebära vare sig ekonomiska eller praktiska vinster för Sundsvalls kommun.

Överläggning

Eva Leijon redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-03-09.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 59 Verksamhetsområdet Barn, unga och familjs samverkan och samarbete med fältverksamheten inom kultur- och fritidsförvaltningen

(IAN-2022-00089)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen, samt

att förvaltningen får återkomma till nämnden i maj 2022 med en redovisning över hur man avser att arbeta för att stärka samverkan med Kultur- och fritidsnämnden.

Ärendet

Individ- och arbetsmarknadsnämnden har efterfrågat förvaltningens återkoppling angående hur samverkan fungerar med kommunens fältassistenter.

Bakgrund

Fältverksamheten i Sundsvalls kommun har under årens lopp varit organiserad på olika sätt. Innan 2001, när socialtjänsten var distriktsindelad, låg fältverksamheten under distrikt centrum och bestod av två medarbetare. Dessa hade hela kommunen som upptagningsområde. I samband med omorganisationen till funktionsindelning samlades verksamheten under ungdomsgruppens ”insatsgrupp”. Det uppsökande och fältinriktade arbetet fördelades då på en hel arbetsgrupp. I samband med BBIC:s införande och därmed ökade krav på handläggning och dokumentation, medförde detta att fältarbetet prioriterades ner till förmån för biståndsbedömda öppenvårdsinsatser.

Kultur- och fritidsförvaltningen beslutade efter detta att anställa medarbetare som skulle stötta personal på fritidsgårdarna samt arbeta uppsökande mot ungdomsgruppen. I samband med ”buslivet” på Navet beslutade politiken att förstärka socialtjänstens uppsökande verksamhet och en fältarbetare och en socialsekreterare anställdes. Fältverksamheten fanns då i två nämnder. Så småningom omvandlades socialsekreterartjänsten till ytterligare en fältarbetare. Under 2020 beslutades att all fältverksamhet skulle ligga under Kultur- och Fritidsförvaltningen. Individ- och arbetsmarknadsförvaltningens fältassistent flyttades över till kultur och fritid i januari 2021.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Nuläge

Viktigt att poängtera i denna rapport är att den ensidigt utgår från medarbetare inom barn, unga och familjs erfarenheter och upplevelser av samverkan. För att redovisa en helhetlig bild behöver även den andra förvaltningen kultur och fritid ges möjlighet att delge sina upplevelser. Det är också viktigt att understryka att Barn, unga och familjs inställning är att fältverksamheten bör ligga under Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Barn, unga och familjs åsikter kring samverkan/samarbete med fältverksamheten kan sammanfattas enligt följande:

- Bristfällig samverkan
- Fältarnas uppdrag, arbetssätt och metoder är okända för Barn, unga och familj
- Bekymmer med samverkan utifrån sekretesslagstiftningen
- Fältarna gör få orosanmälningar
- Tillitsbrist
- Juridiska oklarheter kring fältarnas organisatoriska hemvist

Sammanfattning

Sundsvalls kommun står, liksom många andra kommuner i Sverige, i en situation av minskande resurser samtidigt som behoven i samhället ökar. Inte minst den ökande ”gängkriminaliteten” och andra ungdomsproblem medför att samhället behöver göra sitt yttersta för att förebygga att barn och unga hamnar i en ogynnsam utveckling. Fältarnas arbete, som bl.a. kan innebära att möta barn och unga i deras miljöer, tidigt identifiera unga i riskzon, fånga upp problem och bekymmer innan de blir akuta, och hänvisa dem som behöver det, vidare till rätt stöd är en viktig insats i detta arbete, som med nuvarande organisering inte fungerar optimalt. Även vid väl fungerande samverkan skulle exempelvis förvaltningarnas olika sekretessregler en påtaglig svårighet.

Som framgår av denna redovisning är det Iaf:s uppfattning att nuvarande organisering, att bedriva socialtjänstinsatser för samma målgrupp i olika förvaltningar, inte är att tillvarata våra ungdomars behov, intressen och rättssäkerhet på bästa sätt. Uppfattningen är också att nuvarande organisering inte bidrar till att tillvarata kommunens befintliga resurser på bästa möjliga sätt.

Överläggning

Eva Leijon redovisar ärendet och svarar på ledamöternas frågor.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Erfan Kakahani (V) yrkar på en tilläggsattsats, att förvaltningen får återkomma till nämnden i maj 2022 med en redovisning över hur man avser att arbeta för att stärka samverkan med Kultur- och fritidsnämnden.

Ulla Näsman (S), Oskar Brusell (M) och Emir Özcelik (SD) yrkar bifall till Erfan Kakahanis (V) förslag.

Dan Rasmusson (SD) ställer sig positiv till Erfan Kakahanis (V) yrkande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2022-03-02.

-----

§ 60 Redovisning av aktiviteter för att sänka kostnader på externa placeringar samt redovisning av ekonomiska åtgärder som inte har uppnått beslutad effekt

(IAN-2022-00008)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Jennie Marklund, verksamhetschef för Missbruk och psykisk ohälsa, och Eva Leijon redovisar redovisar aktiviteter för att sänka kostnader på externa placeringar samt de ekonomiska åtgärder som inte har uppnått beslutad effekt.

Beslutsunderlag

Statistik placeringskostnader.

-----

§ 61 Patientsäkerhetsberättelse 2021

(IAN-2022-00120)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna patientsäkerhetsberättelsen för året 2021.

Ärendet

Förvaltningen har utarbetat fram en patientsäkerhetsberättelse för år 2021. Rapporten är författad av verksamhetschef Missbruk och Psykisk ohälsa om innefattar verksamhetschefsansvar för Hälso- och sjukvården.

Bakgrund

Idén med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt för alla redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Överläggning

Jennie Marklund redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-03-23.

-----

§ 62 Återkoppling av effekterna av Motivations- team

(IAN-2020-00007)

Beslut

Nämnden beslutar

att permanenta införandet av Motivationsteam på Myndighetsutövning Missbruk och Psykisk ohälsa.

Ärendet

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutade 2020-08-26 att inrätta ett motivationsteam inom myndighetsutövning missbruk och psykisk ohälsa som försöksverksamhet t.o.m 2022-06-30. Ärendet återkopplades i september 2021.

Bakgrund

LVM-vård är kostsam och har låg effekt men som tjänsteman har man ett ansvar att initiera en ansökan om vård om man bedömer att sådan vård är nödvändig. Antalet LVM en kommun har kan bero på många olika saker men hur man arbetar har också betydelse.

Målsättningen med motivationsteamet är att minska behovet av vård med stöd av LVM och därmed kostnaderna för sådan vård.

Förvaltningens överväganden

Införandet av Motivationsteamet är en av flera åtgärder verksamhetsområdet Missbruk och Psykisk ohälsa genomfört för att nå en budget i balans och samtidigt höja kvalitén på vården på hemmaplan.

Åtgärden är beslutad med en väntad nettobesparing på 2,1 – 2,7 milj kr/år beroende på om stimulansmedel kunde användas eller ej. Åtgärden har finansierats med skattemedel med en nettokostnadsminskning om 2,2 milj kr för vård på Statens institutionsstyrelse.

Det är mycket svårt att skapa allians med någon som befinner sig i en situation där myndigheten man representerar överväger tvångsåtgärder. Den upplevelse av delaktighet som beskrivs i slutrapporten och den kunskap enskilda fått om möjlighet att påverka sitt eget liv vittnar också om kvalitativa effekter.

Förvaltningen bedömer att Motivationsteamet uppnått förväntade effektmål och att införandet bör permanentas.

Överläggning

Jennie Marklund redovisar ärendet.

Erfan Kakahani (V) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-03-16, § 41.

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-03-08.

-----

§ 63 Utökat samarbete mellan vuxenutbildningen och Sundsvalls gymnasium gällande fordonsprogrammet, inriktning transport

(IAN-2022-00104)

Beslut

Nämnden beslutar

att Vuxenutbildningen ingår ett avtal med Sundsvalls gymnasium gällande köp av ett minimum av 18 och ett maximum av 24 utbildningsplatser per år inom fordonsprogrammet med transportinriktning under nästkommande mandattid som avtalstid, samt

att sända svaret till Barn- och utbildningsnämnden.

Ärendet

Ärendet gäller beslut om att Vuxenutbildningen inom Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen förbinder sig att under nästa mandatperiod, med möjlighet från bägge parter att förlänga avtalet, köpa upp till 24 utbildningsplatser inom fordonsprogrammet med inriktning transport av Sundsvalls gymnasium. Vuxenutbildningen garanterar betalning av 18 utbildningsplatser, även om dessa inte fylls, och har tillgång till upp till 24 utbildningsplatser. I det överenskomna priset per utbildningsplats ingår kostnader för lokalhyra, undervisning, administration och städning/slitage. I det fall vuxenutbildningen inte fyller det minimum av 18 utbildningsplatser har vuxenutbildningen rätt att sälja de tomma platserna till annan kommun.

En skriftlig överenskommelse ska upprättas gällande förutsättningar för samverkan, där exempelvis studietider, fakturering och gemensamt branschråd/programråd regleras.

Förvaltningens överväganden

Ett av Individ- och arbetsmarknadsnämndens mål är att vuxenutbildningen och gymnasieskolan ska samarbeta om gymnasiala yrkesutbildningar. Utökar vuxenutbildningen antal studieplatser hos Sundsvalls gymnasium stärker detta samarbetet mellan parterna.

Transportbranschen har ett stort behov av förare. Enligt branschorganisationen TYA (Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd) behöver Sverige 7 000 nya förare de närmsta 12 månaderna och prognosen visar att den trenden kommer att hålla i sig över tid. Det betyder att det saknas 50 000 förare under kommande 10 år.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Vuxenutbildningen ansöker årligen om statsbidrag från Skolverket. Ersättningen är för närvarande 95 000 kr per årsstudieplats inom fordonsprogrammet med transportinriktning. Vuxenutbildningen vet inte i förväg för hur många platser bidraget beviljas. För 2022 söktes och beviljades bidrag för 50 platser inom fordonsprogrammet med transportinriktning.

Vuxenutbildningen åtar genom det föreslagna utökade samarbetet med Sundsvalls gymnasium att betala för ett minimum av 18 studieplatser inom fordonsutbildning med transportinriktning, oavsett om platserna fylls eller inte, samt för ett maximum av 24 platser.

Överläggning

Kerstin Nordensson, skolchef Vuxenutbildningen, redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-03-16, § 42.

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-03-08.

-----

§ 64 Förslag på regional samverkansstruktur för socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård i Västernorrland

(IAN-2022-00060)

Beslut

Nämnden beslutar

att inriktning för fortsatt arbete med samverkansmodellen är ett gemensamt politiskt övergripande samverkansforum med representation från Region Västernorrland, socialtjänsten och skolan samt tre strategigrupper med utgångspunkt i Barn och unga, Vuxna samt Äldre,

att ge i beredningsgruppen i uppdrag att i samarbete med skolcheferna utarbeta ett förslag på samverkansmodell utifrån det resonemang som framkommer i remissunderlagen, samt

att sända svaret till Beredningsgruppen.

Ärendet

Social-ReKo¹ har initierat en översyn av nuvarande samverkansöverenskommelser inklusive nuvarande samverkanstruktur, med möjlighet till tydligare inkludering av samverkan inom ramen för God och nära vård, samt med möjlighet att även omfatta samverkan med skola och elevhälsa.

Norrlands utredningstjänst har gjort en utredning i form av en första delrapportering av hur den samverkan fungerar samt har gett förslag på en ny länsgemensam samverkansstruktur. I uppdragets andra delrapport, som presenteras framöver, är tanken att redovisa ett fördjupat arbete om patientens uttalade och outtalade behov.

Förslag till samverkansstruktur

Dagens organisation för samverkan utgår från fyra fokusområden: Barn och unga, Äldre, Psykisk ohälsa och Missbruk. Den nuvarande samverkansstrukturen omfattar inte företrädare för skolor och elevhälsa, varken på politisk nivå eller på förvaltningsnivå. I arbetet med barn och unga har rektor, pedagoger och elevhälsa viktiga resurser för att upptäcka behov tidigt och börja arbeta tillsammans med barnet och familjen samt även ge löpande stöd utifrån behovet över tid.

¹ Social ReKo är Västernorrlands politiska samverkansforum mellan länets kommuner och Region Västernorrland för frågor som rör socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Den struktur för samverkan som utredningen föreslår utgår från dessa utgångspunkter.

Samverkansstrukturen omfattar:

- Politisk länsledning (PLS) med beredningsgrupp (BG).
- Strategigrupper med fördjupningsuppdrag för respektive grupp: Barn och unga, Vuxna i arbetsför ålder och Äldre.
- Lokala samverkansgrupper (LoS) i varje kommun och inom varje fördjupningsuppdrag: Barn och unga, Vuxna i arbetsför ålder samt Äldre.

Utöver beredning till den politiska länsledningen ansvarar också beredningsgruppen för samordning och planering av det administrativa stödet som organiseras kring varje strategigrupp och varje Lokal samverkansgrupp.

Enligt utredarna är samverkan en del i det ordinarie arbetet, en nödvändig del för att lösa uppdraget. Det gäller såväl på mikronivå, som på meso- och makronivå. Det innebär att det inte behövs någon speciell finansiering för att samverka, annat än finansiering för det administrativa stödet. Det behövs dock incitament i ekonomistyrningen för att samverka.

Utredarna föreslår att år 2022 används för att testa mötesformer, arbetssätt, behov av administrativt stöd och kunskapsdelning samt representation i varje del av strukturen och att en utvärdering görs under hösten 2022. Försöksverksamheten skulle kunna bedrivas inom ett strategiområde och omfatta två LoS och en strategigrupp. Lärdomarna från försöksverksamheten tas sedan tillvara när hela den nya strukturen ska införas under år 2023.

Beredningsgruppens (BG) resonemang och förslag

Beredningsgruppen är, utifrån konsulternas underlag, positiva till att utveckla samverkansorganisationen för att bli ett effektivt samrådsverktyg. Enligt BG ses skolans medverkan som nödvändig och naturlig i de frågor som rör barn och ungdomar. Samverkan mellan skolans tjänstepersoner, arbetsformer och frågor på tjänstepersonsnivå har inte hunnit diskuteras för att göra deltagandet attraktivt och meningsfullt för skolans personal.

Vidare anser man att förslaget till den lokala samverkan behöver också utvecklas vidare, skapas där den inte finns och knyts till den länsövergripande organisationen på ett naturligt sätt.

BG föreslår bland annat att vidare arbete med samverkansorganisationen utgår ifrån konsulternas förslag och de synpunkter som samlats i olika forum vid återkoppling. Vidareutveckling av Social-Reko sker till en form av gemensamt politiskt övergripande samverkansforum med representation från Region Västernorrland, socialtjänsten och skolan samt tre strategigrupper med utgångspunkt i Barn och unga, Vuxna samt Äldre. Detta arbete ska vara klart senast 2022-06-03.

Förvaltningens överväganden

Med hänvisning till utredningsunderlaget samt till Beredningsgruppens utlåtande föreslår förvaltningen att Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att inriktningen för fortsatt arbete med samverkansmodellen är ett gemensamt politiskt övergripande samverkansforum med representation från Region Västernorrland, socialtjänsten och skolan samt tre strategigrupper med utgångspunkt i Barn och unga, Vuxna samt Äldre, att ge beredningsgruppen i uppdrag att i samarbete med skolcheferna utarbeta ett förslag på samverkansmodell utifrån det resonemang som framkommer i remissunderlagen och att remissvaret sänds till Beredningsgruppen.

Överläggning

Denise Wallén redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-03-16, § 43.
Tjänsteskrivelse med bilagor, 2022-02-28.

-----

§ 65 Individ- och arbetsmarknadsnämndens svar på internremiss - Klimat och energiplan

(IAN-2022-00043)

Beslut

Nämnden beslutar

att anta förvaltningens svar som nämndens remissvar, samt

att översända remissvaret till kommunstyrelsen.

Ärendet

Sundsvalls Miljöstrategiska program 2020-2030 antogs av kommunfullmäktige 2020-05-25. Programmet håller ihop miljöfrågorna i ett flertal underliggande miljörelaterade styrdokument, och utgör ett koncentrat och ett övergripande paraply för det strategiska arbetet med miljö och klimatfrågor i Sundsvalls kommun. För målområdet ”Minskad klimatpåverkan” fanns ett utredningsuppdrag vilket mynnat ut i föreliggande förslag till Klimat- och energiplan samt konsekvensmässig uppdatering av det Miljöstrategiska programmet.

Klimat- och energiplanen är en del av Sundsvalls kommuns miljöstrategiska program som håller ihop miljöfrågorna i ett flertal underliggande miljörelaterade styrdokument, och utgör ett övergripande paraply för det strategiska arbetet med miljö och klimatfrågor i Sundsvalls kommun. Det miljöstrategiska programmet uppdateras med anledning av klimat- och energiplanen och målen i denna.

Bakgrund

De globala klimatförändringarna utgör en av de största utmaningar som mänskligheten någonsin har ställts inför. Sättet vi lever på idag genererar stora mängder växthusgaser och bidrar till klimatförändringarna, i Sundsvall, i Sverige och globalt. Sundsvalls kommunkoncern har satt visionen att Sundsvall ska bli klimatneutralt redan år 2030. Med denna målsättning visar kommunkoncernen att man tar klimatförändringarna på allvar och är redo att ta ansvaret för att både de nationella och de internationella åtagandena efterlevs; att Sverige blir klimatneutralt 2040 och att Parisavtalet om 1,5° C uppnås.

Förvaltningens överväganden

Kommunstyrelsekontoret vill särskilt ha synpunkter kring:

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

- *Målsättningar och formuleringar av strategiska ställningstaganden. Kan vi vara ambitiösare någonstans och finns det formuleringar som kommer vara helt omöjliga att uppfylla? Finns förslag till förbättringar?*

Förvaltningen bedömer att målsättningarna är ambitiösa och kommer att vara tuffa att nå, framför allt utmaningen att klara målet nollutsläpp till 2030. Därför behöver uppslutningen bakom målen och strategin omfatta alla i kommunen, även civilsamhället och näringslivet. Förvaltningen efterfrågar mer konkreta förslag hur kommunen kan arbeta för att dessa ska involveras i arbetet med att uppnå strategin. Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen efterfrågar även utökad kunskap för att kunna bidra i de aktiviteter som krävs för att nå målen. Förvaltningen ser positivt på att alla som arbetar i kommunkoncernen ska erbjudas kompetensutveckling inom området för att få fler idéer och rätt kunskap i syfte att kunna bidra med mer.

Vad förvaltningen själv kan bidra med

Arbeta med minskad klimatpåverkan genom hela inköpsprocessen:

Även inköp är ett viktigt område för att kunna påverka vårt klimatavtryck och vi uppfattar det som positivt att det är en prioriterad strategi. Vi ser det angeläget att det finns en kravställan på leverantörer som innefattar klimatmål. Förvaltningen upphandlar såväl tjänster som varor och när vi vid tidigare tillfälle har haft intentionen att ställa klimatkrav i upphandling har kostnaden ökat, vilket fick oss att återgå till minskade krav. Här ser vi stor nytta av att få stöd genom inköpsprocessen för att hitta bättre sätt att nå dessa mål.

Inköp av hållbara inventarier – här har förvaltningen också en verksamhet som tar emot och förmedlar bland annat begagnade kontorsmöbler så att kommunens förvaltningar kan beställa dessa i stället för nya, detta utökar dess livslängd och minskar överkonsumtion.

Öka kunskapen och visa vägen:

Utökad användning av elcyklar vid kortare transportsträckor – föregå med gott exempel, likaså bör kommunen satsa på ännu mer miljövänliga bilar för de transporter som ändå behöver ske.

Minskat resande genom utökat användande av digital teknik vid t.ex möten – så har vi jobbat under pandemin och kommer även

framåt att arbeta mer genom digitala möten vilken kommer att minska vårt behov av resande.

Även vår utlokalisering kommer sannolikt att medföra ett mindre behov av resor, åtminstone de kortare resorna inom kommunen.

Minskat pappersanvändande – vi försöker hålla pappersanvändandet nere, bland annat har vi genom digitalisering kunnat införa nya tjänster som varken innebär att sökande eller tjänstemän behöver fylla i och skicka papper mellan varandra, också ett sätt att påverka civilsamhället.

- *För- och nackdelar kring struktur och organisation för kommande arbete med minskad klimatpåverkan. Finns förslag till förbättringar?*

Det är viktigt att kommunen har ekonomiska resurser att nå framsteg i arbetet med klimatomställningen, samt att det finns en organisation som har ett tydligt uppdrag och mandat att leda arbetet. Nämnden vill dock avvakta med att ta ställning när det gäller Bilaga 2 – ”Organisation och finansiering” och kommer därför att ta det i samband med beslut.

- *Vi har många styrdokument i Sundsvalls kommun och det finns en önskan om att förenkla genom att minska antalet. Därför är förslaget att arbeta in Strategi för ökat träbyggnade i Sundsvalls kommun, som främst motiverades med klimatskäl, i Klimat- och energiplanen. Har dess syfte fångats eller behöver något mer läggas till? Finns det skäl för den att kvarstå som ett enskilt styrdokument?*

Förvaltningen ser positivt på att antalet styrdokument i kommunen minskas samt man har inarbetat relevanta styrdokument i klimat- och energiplanen. I övrigt har förvaltningen inga andra synpunkter på frågeställningarna.

Protokollsanteckning

Emir Özcelik (SD) lämnar en protokollsanteckning som godkänns:

“Vi Sverigedemokrater bedömer likt förvaltningen att målsättningarna är väldigt ambitiösa och kommer vara tuffa att nå, framförallt gällande utmaningen att klara målet noll utsläpp till 2030. Kommunen skulle behöva ytterligare resurser för att kunna genomföra en sådan omfattande plan, och behöver specificera ytterligare vad de menar med målet noll utsläpp, då det i nuläget känns väldigt abstrakt. I övrigt

ser vi positivt på att förvaltningen kompletterar ärendet med mer detaljerade förslag över vad nämnden och dess verksamheter kan göra för miljön.”

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-03-16, § 44.

Tjänsteskrivelse med bilagor, 2022-03-03, reviderad 2022-03-21.

-----

§ 66 Val av ny ledamot för (S) i arbetsutskottet

(IAN-2020-00286)

Beslut

Nämnden beslutar

att utse Ulla Näsman (S) till ny ledamot i Individ- och arbetsmarknadsnämndens arbetsutskott, samt

att sända beslutet till kommunstyrelsekontoret för notering i förtroendemannaregistret.

Ärendet

Annika Söderberg (S) har meddelat att hon kommer att avsluta sitt förtroendeuppdrag i Individ- och arbetsmarknadsnämnden. Annika Söderberg (S) är även ledamot i nämndens arbetsutskott, och där behöver nämnden välja in en ny ledamot för (S).

Överläggning

Nämnden föreslår Ulla Näsman (S) som ny ledamot för (S) i arbetsutskottet.

-----

§ 67 Tillägg till delegationsordningen - delegering av beslut gällande behörighetskrav för att arbeta med myndighetsutövning inom den sociala barn- och ungdomsvården

(IAN-2022-00065)

Beslut

Nämnden beslutar

att fastställa reviderad delegationsordning enligt förvaltningens förslag.

Ärendet

Individ- och arbetsmarknadsnämndens delegationsordning är i behov av Ändring, ett tillägg, som berör behörighetskrav för att arbeta med myndighetsutövning inom den sociala barn- och ungdomsvården.

Bakgrund

2014-07-01 infördes krav i Socialtjänstlagen (SoL), på behörighet för socialsekreterare inom den sociala barn- och ungdomsvården, att få utföra specifika arbetsuppgifter inom myndighetsutövningen.

Enligt 3 kap. 3 a § 2-3 stycket Socialtjänstlagen, ska en socialnämnd använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på grundnivå i högskolan eller som har utländsk utbildning som erkänts enligt 3 b § 2 stycket SoL för utförande av sådana uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och ungdom som inefattar:

1. bedömning av om utredning ska inledas
2. utredning och bedömning av behovet av insatser eller andra åtgärder
3. uppföljning av beslutade insatser.

Socialnämnden ansvarar för att den handläggare som självständigt utför arbetsuppgifter som avses i andra stycket har tillräcklig erfarenhet för uppgiften

För annan relevant examen anges (föreskrift 2014:7) examen på minst grundnivå (180 p) i högskolan. För att annan examen ska bedömas som relevant, ska den omfatta högskolekurser i områdena:

- Socialt arbete (med stegvis höjd svårighetsgrad)
- Socialrätt

- Förvaltningsrätt
- Psykologi

3 kap 3 b § SoL. Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz finns i lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

3 kap 3 c § SoL. För utförande av de uppgifter som anges i 3 a § 2 stycket, får socialnämnden även använda handläggare som har annan utländsk utbildning än sådan som avses i 3 kap 3 b § SoL, om utbildningen ensam eller tillsammans med yrkeslivserfarenhet motsvarar svensk socionomexamen eller annan relevant examen på minst grundnivå i högskolan.

Överväganden

Det är arbetsgivaren, dvs ansvarig nämnds, ansvar att göra behörighetsbedömningen. Vem som beslutar bör framgå av kommunens delegationsordning och uppgiften att genomföra kompetensbedömning och besluta om kompetenskrav föreslår förvaltningen delegera till verksamhetschef.

Den nya delegationsordningen blir punkt nr 9 under kapitel 3.1.1 ”Handläggning av ärenden i avsnittet ”Övergripande ärenden, överklaganden, yttranden och anmälningar till myndigheter”.

3 Delegationsordning för individ- och arbetsmarknadsnämnden

3.1 Övergripande ärenden, överklaganden, yttranden och anmälningar till myndigheter

3.1.1 Handläggning av ärenden

9.	Genomföra kompetensbedömning och besluta om kompetenskrav för att arbeta med myndighetsutövning inom den sociala barn- och ungdomsvården.	3 kap. 3 a § 2-3 st, SoL 3 kap. 3 b och c §§ SoL	Verksamhetschef
----	---	---	-----------------

Markus Juth, nämndsekreterare, redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2022-03-18.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

§ 68 Redovisning av delegationsbeslut samt anmälningsärenden, mars 2022

(IAN-2022-00016)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendet

Följande delegationsbeslut och anmälningsärenden redovisas.

Beslut	Delegationsnummer
Lönebeslut, som fattats under tiden 2022-02-02 - 2022-03-01	35/2022 – 65/2022

Anmälningsärenden

Migrationsverket

- Fastställd årsplanering för mottagande av nyanlända för bosättning under 2022, 2021-12-03.

Länsstyrelsen Västernorrland

- Inventering av befintliga platser för tillfälliga boenden, 2022-03-31.

Kommunstyrelsekontoret

- Riktlinjer för efterlevnad, 2022-03-21.

Kommunstyrelsens personalutskott

- Protokoll 2022-03-15, § 3. ”Utredning chefers förutsättningar i Sundsvalls kommun”.
- Protokoll 2022-03-15, § 4. ”Uppföljning av arbetsgivarpolitisk strategi 2021, område en (1) arbetsgivare”.
- Protokoll 2022-03-15, § 5. ”Förändring av löneutbetalningsdag”.

Kommunstyrelsen

- Protokoll 2022-02-14, § 28. ”Kompetensförsörjningsstrategi för Sundsvall, uppdatering”.
- Protokoll 2022-02-14, § 59. ”Rapport och utvärdering av kommunens samlade system för internkontroll 2021, nämnderna”.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

- Protokoll 2022-02-28, § 25. "Gymnasieskolan – utvärdering av nämndsberedning och översyn av den organisatoriska tillhörigheten".
- Protokoll 2022-02-28, § 29. "Ordförandeförslag - Åtgärder för att minska sociala skillnader och minskad klimatpåverkan".
- Protokoll 2022-02-28, § 30. "Näringslivsåtgärder 2022 kopplade till Coronapandemin".

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilagor, 2022-03-22.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 69 Övrigt

(IAN-2022-00002)

Marcus Hellström (L) frågar om möjligheter att ordna med jobb till flyktingar från Ukraina och om det är möjligt att göra korttidsanställningar eller skriva korttidsavtal till olika förvaltningar. Håkan Norberg svarar att anställningar kan göras för visstidsanställningar, men inte för de som går på något stödprogram.

Marcus Hellström (L) frågar även om förvaltningen har en beredskap för mottagande av ensamkommande barn och anhöriga. Denise Wallén svarar att kommunen kommer att ha kontakt med Ånge kommun som har ett avtal om mottagande av ensamkommande.
